СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Управління потенціалом підприємства»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Код і найменування спеціальності	073 Менеджмент
Тип і назва освітньої програми	ОПП Бізнес-адміністрування
Курс, семестр	2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: *денна форма здобуття освіти:* лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год.; *заочна форма здобуття освіти:* лекцій – 8 год., практичних занять – 6 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної
Контактні дані розробника	*Викладач:* СОБЧИШИН Віталій, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної *Контакти:* e-mail: vitalii.sobchyshyn@pdau.edu.ua тел.: +38 099 941 29 12 ауд. 488а (навчальний корпус № 4) *Сторінка викладача:* https://www.pdau.edu.ua/people/sobchyshyn-vitaliy-mykolayovych-0
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	«Управління підприємством у бізнес-середовищі», «Стратегічний менеджмент»
Компетентності	*Загальні:* ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. *Фахові:* СК 2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани. СК 4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації. СК 7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість. СК 9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію. СК 10. Здатність до управління організацією та її розвитком.
Програмні результати навчання	РН 02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. РН 04. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. РН 05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах. РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Забезпечує формування таких соціальних навичок (soft skills): аналітичне мислення й інноваційність; здатність логічно, критично і системно мислити; здатність об'єктивно оцінювати ситуацію та приймати оптимальні рішення; креативність; здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; здатність самостійно приймати рішення і результативно діяти в команді; взаємодії в управлінні проєктами.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати комплекс теоретичних знань і практичних навичок щодо методів і процесів управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства Тема 3. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства Тема 4. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства Тема 5. Управління результативністю використання потенціалу підприємства Тема 6. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах Тема 7. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування), практичні (практичні роботи); *Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності*: формування пізнавальних інтересів (метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти), стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); *Інноваційні та інтерактивні методи навчання:* інтерактивні (проєктування професійних ситуацій); *Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:* усного контролю (опитування, бесіда), письмового контролю (самостійна робота), самоконтролю (самоаналіз, визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у додатку А до силабусу.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання, завдання самостійної роботи виконуються впродовж семестру відповідно до розкладу навчальних занять (лекцій, практичних) навчальної дисципліни. Завдання, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на 1 бал нижче. Перескладання результатів поточного й підсумкового контролю відбувається згідно з порядком повторного проходження контрольних заходів, визначеним Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
- щодо академічної доброчесності	Виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи, а також участь у науково-практичних конференціях із підготовкою тез доповідей має здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, вимоги й інформація щодо якої наведені на сторінці «Академічна доброчесність» ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Списування (у т. ч. з використанням мобільних пристроїв) заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час виконання розрахунків із практичних завдань і завдань самостійної роботи, що їх передбачають.

- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. Не дозволяються пропуски занять і запізнення з неповажних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інфрмальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на визнання і перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті перед опануванням або в процесі опанування даного освітнього компоненту, відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету». Набуття відповідних результатів навчання можливе за підсумками самостійного опанування навчального матеріалу на різноманітних навчальних платформах онлайн-освіти (з документальним підтвердженням), участі у науково-практичних конференціях, тренінгах тощо. У разі виявлення факту плагіату у тезах результати навчання, набуті у неформальній освіті, не визнаються.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач вищої освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати контрольних заходів у порядку, визначеному Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Березін О. В., Дуда С. Т., Міценко Н. Г. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. 2-е вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2024. 307 с.
2. Кузнєцова Т. В., Красовська Ю. В., Подлевська О. М. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2017. 196 с. URL: http://surl.li/lgnryf
3. Мацука В. М. Управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств : конспект лекцій. Маріуполь : МДУ, 2018. 104 с. URL: http://surl.li/jcbqry
4. Управління потенціалом підприємства : навч. посіб. / укладач Н. В. Коваль. Біла Церква : БНАУ, 2018. 373 с. URL: http://surl.li/fdfswv
5. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / Н. С. Ситник та ін. ; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 724 с. URL: http://surl.li/cppmbo

Допоміжні:

1. Зось-Кіор М. В., Ісай О. В., Співак С. І., Лесюк В. С. Організаційно-економічний механізм управління потенціалом конкурентоспроможного підприємства. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Економічні науки».* 2021. Випуск 1. С. 25–34. URL: http://surl.li/nftwgz
2. Собчишин В. М. Напрями реалізації стратегій транспортного обслуговування у стратегічному управлінні інноваційним потенціалом підприємства. *Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 16 травня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. С. 69–71. URL: http://surl.li/cwtijg
3. Собчишин В. Місце стратегій складування в управлінні інноваційним потенціалом підприємства. *Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство* : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Т. 1. С. 263–265. URL: http://surl.li/pzypyt
4. Pysarenko V., Bahan N., Sobchyshyn V., Gawrych R., Zuchowski I., Moshenets N. Sustainable development of agrarian innovation-oriented enterprises by the means of logistics management. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 3 (56), P. 533–547. URL: http://surl.li/oqpxdz
5. Sobchyshyn V. M. Peculiarities of procurement of material and technical resources in agricultural enterprises in the context of procurement logistics strategies' formation. *Менеджмент та маркетинг у складі сучасної економіки, науки, освіти, практики* : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. дистанційної конф., 21 березня 2024 р. Харків : НФаУ, 2024. С. 374–375. URL: http://surl.li/vpyywd

Інформаційні ресурси: 1. Інтернет-портал для управлінців. URL: https://www.management.com.ua/ 2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Національна платформа малого та середнього бізнесу. URL: https:// platforma-msb.org/ 4. Український Бізнес Портал. URL: https://ukrbiz.info/ua/ 5. Український фонд підтримки підприємництва. URL: http://ufpp.kiev.ua/	
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної протокол від 03.09.2024 р. № 1.

Додаток А

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

денна форма здобуття освіти

Назва теми / форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	Опиту-вання	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства	3	4	5	12
Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства	3	5	5	13
Тема 3. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	3	5	5	13
Тема 4. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	3	5	5	13
Тема 5. Управління результативністю використання потенціалу підприємства	3	4	5	12
Тема 6. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах	3	4	5	12
Тема 7. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства	3	5	5	13
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства	3	4	5	12
Разом	**24**	**36**	**40**	**100**

заочна форма здобуття освіти

Назва теми / форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			**Разом**
	Опиту-вання	Виконання завдань на практичних заняттях	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Основи управління формуванням і розвитком потенціалу підприємства			5	5
Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства			5	5
Тема 3. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	5	5	5	15
Тема 4. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства			5	5
Тема 5. Управління результативністю використання потенціалу підприємства	5	5	5	15
Тема 6. Проектування систем управління потенціалом на підприємствах			5	5
Тема 7. Особливості інноваційного відтворення потенціалу підприємства	5	5	5	15
Тема 8. Організаційно-економічне забезпечення вдосконалення і впровадження систем управління потенціалом підприємства			5	5
Контрольна робота	**х**	**х**	**30**	**30**
Разом	**15**	**15**	**70**	**100**

Шкала та критерії оцінювання

- *опитування:*

денна форма здобуття освіти

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
3	Відповіді правильні, супроводжуються практичними прикладами й власними роздумами з теми заняття, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2,5	Відповіді в цілому правильні, але містять незначні помилки, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2	Відповіді містять ряд помилок, які характеризують знання здобувача як середні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1,5	Відповіді містять помилки, які є суттєвими й обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу, незначна активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 або 0,5	Відповіді переважно/повністю неправильні або містять значні помилки, що характеризують рівень знань, який важко оцінити, пасивна поведінка здобувача на занятті, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Відповіді відсутні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5	Відповіді правильні, супроводжуються практичними прикладами й власними роздумами з теми заняття, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
4	Відповіді в цілому правильні, але містять незначні помилки, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3	Відповіді містять ряд помилок, які характеризують знання здобувача як середні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2	Відповіді містять помилки, які є суттєвими й обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу, незначна активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 або 0,5	Відповіді переважно/повністю неправильні або містять значні помилки, що характеризують рівень знань, який важко оцінити, пасивна поведінка здобувача на занятті, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Відповіді відсутні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

- *виконання завдань на практичних заняттях:*

денна форма здобуття освіти

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5 (4)	Усі завдання виконані правильно, усні відповіді повні та супроводжуються власними роздумами з теми заняття, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
4 (3)	Усі завдання в цілому виконані правильно, але присутні незначні помилки, усні відповіді повні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3 (2)	Виконані завдання й усні відповіді містять ряд помилок, які характеризують знання здобувача як середні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2 (1)	Виконані завдання й усні відповіді містять помилки, які є суттєвими та обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу, незначна активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 (0,5)	Завдання виконані переважно/повністю неправильно або містять значні помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити, усні відповіді неправильні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Завдання не виконані, усні відповіді відсутні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

заочна форма здобуття освіти

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5	Усі завдання виконані правильно, усні відповіді повні та супроводжуються власними роздумами з теми заняття, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
4	Усі завдання в цілому виконані правильно, але присутні незначні помилки, усні відповіді повні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3	Виконані завдання й усні відповіді містять ряд помилок, які характеризують знання здобувача як середні, висока активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2	Виконані завдання й усні відповіді містять помилки, які є суттєвими та обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу, незначна активність здобувача на занятті, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 або 0,5	Завдання виконані переважно/повністю неправильно або містять значні помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити, усні відповіді неправильні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Завдання не виконані, усні відповіді відсутні, пасивна поведінка здобувача на занятті, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

- *виконання завдань самостійної роботи:*

денна і заочна форми здобуття освіти

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
5	Завдання виконані правильно, повністю й вчасно, оформлення відповідає вимогам, є практичні приклади та власні роздуми (узагальнення) з теми заняття, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
4	Завдання виконані повністю, вчасно, в цілому правильно (присутні неточності), є незначні помилки в оформленні, присутній креативний підхід в узагальненні матеріалу з теми заняття, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
3	У поданих завданнях відсутні власні узагальнення, є помилки (зокрема й в оформленні), які вказують на середній рівень опанування навчального матеріалу, або завдання здані невчасно, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
2	Завдання виконані неповністю або з суттєвими помилками, які обумовлені недостатнім опануванням здобувачем навчального матеріалу, присутні помилки в оформленні та/або завдання здане невчасно, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
1 або 0,5	Завдання виконані переважно/повністю неправильно або містять значні помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити, в оформленні присутні суттєві помилки та/або завдання здані невчасно, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Завдання не виконані, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

заочна форма здобуття освіти

Для здобувачів заочної форми здобуття освіти додатково окремим завданням самостійної роботи є позааудиторна контрольна робота, що містить два теоретичних питання і одне практичне завдання, за виконання яких можна отримати 30 балів.

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
25–30	Теоретичні питання розкриті повністю, практичне завдання виконане правильно, присутні власні роздуми (узагальнення) та/або аналіз, конкретні приклади; оформлення відповідає вимогам; контрольна робота здана вчасно, що в сукупності відповідає високому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
19–24	Теоретичні питання в цілому розкриті, практичне завдання виконане правильно, проте відсутні або в незначній мірі є власні роздуми (узагальнення), аналіз, конкретні приклади; оформлення відповідає вимогам; контрольна робота здана вчасно, що в сукупності відповідає достатньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
13–18	У контрольній роботі відсутні власні роздуми (узагальнення), аналіз, конкретні приклади, є зауваження до повноти викладу матеріалу, помилки (зокрема й в оформленні), які вказують на середній рівень опанування теоретичного і практичного матеріалу, або контрольна робота здана невчасно, що в сукупності відповідає середньому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
7–12	У викладеному матеріалі теоретичних питань і виконаному практичному завданні є суттєві помилки або теоретична і практична частина контрольної роботи виконані неповністю; присутні помилки в оформленні та/або контрольна робота здана невчасно, що в сукупності відповідає задовільному рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
1–6	Теоретичні питання викладені на низькому рівні, у виконаному практичному завданні допущені грубі помилки, що відповідають рівню знань, який важко оцінити, або контрольна робота виконана неправильно; в оформленні присутні суттєві помилки / оформлення не відповідає вимогам; контрольна робота здана невчасно, що в сукупності відповідає низькому рівню формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.
0	Контрольна робота не виконана, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.